

Uden for Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Ordføreren (N. Pedersen): Dette lille Lovforslag er jo fremsat aldeles ordlydende saaledes som det er udarbejdet af den Kommission, som den højtærede Minister havde nedsat for at undersøge dette Spørgsmaal. Forslaget gaar ud paa, at der bliver givet Understøttelse til forskellige Kursus, saaledes til de korte Kursus, som Staten hidtil har støttet med et Beløb af 7000 Kr., nemlig 5000 Kr. gennem Haveselskaberne og 2000 Kr. gennem Landbrugsforeningerne. Endelig er der foreslaaet 5000 Kr. til de vandrende Kursus, som hidtil ikke have haft nogen Statsunderstøttelse, og 4000 Kr. til praktisk Oplæring i Husmandsbrug, hvortil der heller ikke hidtil har været ydet nogen Understøttelse. Udvalget er enig om at tiltræde dette Lovforslag, saaledes som det foreligger, med en lille Ændring til § 1, som findes anført i Betænkningen, og som gaar ud paa, at det i Stedet for, de nuværende godkendte Landbrugsskolers Forstandere bliver Landbrugsministeren, der kommer til at uddele Understøttelserne. Naar man har foreslaaet dette, er det af den Grund, at man tænker sig, at de Landbrugsskoler, som Ministeren anerkender til de korte Kursus, ogsaa kunde blive praktiske Læresteder, og at det derfor vilde være uheldigt, om disse Skolers Forstandere selv skulde uddele Understøttelserne. Med denne lille Ændring skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget, som jeg tror vil vise sig at indeholde et virkeligt Gode i Retning af at virke hen til Dygtiggørelse og Oplæring af vor Husmandsstand.

K. M. Klausen: Det første Ændringsforslag, hvorom hele Udvalget har samlet sig, har det været mig en Glæde at se indsat. Det var et Spørgsmaal, jeg tillod mig at fremdrage ved første Behandling, og det kan ikke andet end glæde mig, at det har vundet almindelig Tilslutning i Udvalget. Jeg anser det for at være en stor Forbedring, at Uddelingen af de Understøttelser, der her er Tale om, bliver lagt i Ministerens Haand og ikke, saaledes som det oprindelig var paatænkt i Lovforslaget, i Skoleforstandernes Hænder.

Vi have fra Mindretallets Side stillet et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at den Sum, der i Lovforslagets § 2 er foreslaaet, nemlig 15,000 Kr., forhøjes til det dobbelte, til 30,000 Kr. Jeg tror, at denne Forhøjelse vilde være ret naturlig. Her

er nemlig Tale om at give Undervisning i en stor Mængde omfattende Fag. Den teoretiske Undervisning i et 6 Maaneders Kursus vil saaledes paa en Landbrugsskole særlig gaa ud paa Naturfagene og de Fag, der have Interesse for Landbrugets Teori. Men dertil kommer ogsaa, at der gives Undervisning i Landbrugets Bierhverv, saaledes som f. Eks. Frøavl, Fjærkræavl, Biavl og Havebrug. Jeg antager, at der ogsaa hertil vil blive føjet endnu et Fag, Regnskabsføring, som jeg anser for at være overmaade formaalstjenligt for Landbruget, særlig det lille Landbrug, at man ved, hvad der virkelig sker i et Landbrug, og det tror jeg ikke, at man kan faa den rette Oversigt over uden gennem en Regnskabsføring. Men naar man ser paa den Elevkreds, som her er Tale om, saa er den langt, langt større end Fagkredsen, idet nemlig disse Beløb skulle anvendes paa Husmænd, Landarbejdere, Husmandskoner, Døtre og Sønner. Man vil se, at det er en uhyre stor Elevkreds, der her vil kunne være Tale om. Vi have i Danmark ikke mindre end 112,000 Husmænd, lige saa mange Husmandskoner vel sagtens, og dertil komme saa Landarbejdere og Landhaandværkere, som ogsaa ville kunne komme i Betragtning, saaledes at det bliver en overordentlig stor Elevkreds, der her kan blive Tale om. Naar altsaa baade Fagene Omraade og Elevkredsen er saa overordentlig stor, saa synes jeg, at der kunde være al Grund til at forhøje dette Beløb til det dobbelte.

Naar man ser paa disse korte Landbrugskursus, som have været afholdte, saa har Undervisningstiden været fra 8 Dage til 1 Maaned. Jeg antager ikke, at man begaar nogen stor Fejl, hvis man sætter den gennemsnitlige Undervisningstid for et saadant Kursus' Varighed til 15 Dage. Man maa saa sætte Udgifterne ved et saadant Kursus til 30 Kr., og af de 15,000 Kr. vil der saa kunne uddeles Understøttelse til ca. 500 Elever, men jeg synes, at det er et meget lille Tal, hvor Elevkredsen er saa overvættet stor, som der her er Tale om. Det forekommer mig derfor, at et Beløb af 30,000 Kr. paa ingen Maade kunde kaldes for højt, jeg synes endog, at det er noget beskedent. Det vil maaske være de Herrer bekendt, at der ved Finanslovens 1ste Behandling fra Socialdemokraternes Side var stillet Forslag om at forhøje det Tilskud, der staar paa Finansloven, og som anvendes i lignende Øjemed som dette, med 6,000 Kr., men det Forslag blev den Gang stemt ned, man ønskede ikke at